

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 32.

Maribor, dne 21. marca 1913.

Letnik V.

Vesele in srečne velikonočne
praznike želi vsem naroč-
nikom, dopisnikom, čitateljem in
prijateljem uredništvo.

Vstajenje!

Zopet smo v srečnih, veselih dnevih vstajenja. Vse okrog nas klije, cvete, kipi in se pripravlja za novo življenje. Po zimskem odpočitku oživljena in prenovljena, zopet vsa mlada, hrepeni cela priroda novim pomladanskim lepotam nasproti.

Niso pa ti dnevi samo dnevi pomlajenja in vstajenja zunaj v naravi, ampak po namenih in do- ločilih sv. cerkve naj bi bili tudi dnevi vstajenja za človeška srca. Kakor se narava otrese vseh spon in okov, ki so jo priklepale v zimsko mrtvilo ter začne živeti novo življenje, tako bi se naj tudi človek otresel vseh okov, v katere ga je vkovalo raznoliko, večsah pogubonosno življenje, naj bi vstal od smrti greha ter začel novo življenje.

Zmago spomladi nad zimo, zmago luči nad temo, zmago življenja nad smrtjo praznujemo v teh dneh in naj bi praznovali to v vsakem oziru, tudi v politiki. Nehote in nevede se zgodi: Ko človek tako vidi in čuti, kako se zunaj v naravi zmagujejo vrača novo življenje, ko vidi, kako tisoči in tisoči obračunajo v strahu božjem sami s seboj in sklenejo začeti novo življenje, potem z vsem srcem zahrepeni, da bi naše ljudstvo imelo že vendar enkrat svoj veliki dan, svoj veliki praznik političnega vstajenja. Žalostno in bridko, a resnično je: naš narod je še v marsičem in marsikje politično mrtev. Zgodilo se je že mnogo, odkar smo začeli politično živeti, priborili smo si že nebrojno pravice in otresli smo se raznih suženjskih verig že v toliko, da nas ne bodo naši protivniki spravili nikdar več pod jarem, toda do pravega, velikega vstajenja, do popolne zmage — imamo še precej daleč.

PODLISTEK.

„O Zillertal“.

Potopisni spomini. Spisal A. Cilenšek.

(Dalje.)

Ker so hoteli najini znanci v Dominikovo koč, imeli smo navzdol isto pot. Vendar pa sva se z Jankotom še kratko časa pomudila na gori, da še enkrat v svečani samoti občudujemo prekrasni razgled.

S sestopom je šlo precej hitreje, izvzemši na najbolj opasnih mestih, kjer je bilo treba še izdatno pomnožiti previdnost, to mater vseh pravih veleturistov.

Na previseči skali dohitiva onega turista z vodnikom, ki sta preje kot zadnja došla na Olperer. Nemalo se začudiva; saj sva bila uverjena, da so že vsi bogve kje na grebenu. Ko pa sva morala gledati, kako se je malo boječi turist vkljub vsemu prigovarjanju svojega vodnika obojavljal raz skalo spu- stiti se v zrak, sva takoj zajezila svoje začudenje in zagotavljala še midva mladega moža, da nikakor ni tako nevarno, kakor se vidi.

No, slednjič se je vdal skupnemu vspodbujanju ter se, krčevito zgrabivši veliki kljuki na plošči, — spustil nizdol. Kako se mu je godilo ob previsini, ne morem povedati, saj se ni dalo opazovati, a kmalu nato mu je mogel slediti vodnik, ki me je prijazno naprosil, da sem mu podal obadva cepina, ko je došel pod skalo na ostro rez.

Tudi zdaj nisva marala z Jankotom družbe; zato sva malo počakala ter začela delati kratke bil- ježke o prezanimivem spreobretju po tem raztrganem grebenu.

Še le ko sta bila odhajajoča v primerni daljavi, lotiva se šmencane skale. Bogme, ta pot res ni lahka, noge silijo neprehome v zrak, sledeč naravnemu zakonu, in s težavo je spravljáš na gladke

Zlasti oni del našega naroda, ki živi po naših mestih in trgih, spi po večini še zelo težko in trdno narodno spanje. Na kmetih so razmere boljše. Naše probujevalno in izobraževalno delo ni ostalo brez uspeha in se je ljudstvo vzdramilo iz letargije. Zaveda se svoje narodnosti. Zato odločno zahteva svojih pravic. Silni boj, ki se bije ravno v zadnjih letih za njegove pravice, doume povsem in se ne da oplati- ti z nikakimi grožnjami. Vstalo je in si hoče priboriti prostor na solncu — magari z največjimi žrt- vami. Kakor je to preropenje našega kmečkega ljud- stva razveseljivo, tako je žalostna zaspanost, ki tlač- i pretežni del rojenih Slovencev po mestih in trgih. Poglejte v katerokoli naših mest, katerikoli naših nemškutarskih trgov: nekaj je Slovencev, ki se za- vedajo svojega jezika in stoje neomajno v narodnih vrstah, velika večina se jih pa poizgubi in utonejo v požrešnem nemškutarskem morju. Boje se prezira- nja, zaničevanja, preganjanja svojih narodnih na- sprotnikov, ki so mnogokrat tudi kruhodajalci, zato klonijo svoj tilnik in ječe prenašajo težki jarem. Tem malodušnim in bojazljivim naj bi bil vzgled On, ki bo vstal. Tudi Kristus-Bog je bil zaničevan, pre- ganjan, bičan in celo križan, a izneveril se ni svoji sveti misiji in je zmagal. Izneveriti bi se bil moral svojemu nebeškemu očetu, tako so zahtevali od nje- ga njegovi sodniki-krvniki, a on je ostal trden in je zmagal celo smrt. „... tretji dan je od mrtvih vstal“ in je s tem dokazal in zapečatil zmago nad vsemi svojimi nasprotniki. Trpeči, a naposled slavno zma- gujoči Kristus naj bi nam bil vzgled. Kakor se on ni izneveril svojemu očetu, tako bi se tudi nihče od nas ne smel izneveriti svojemu očetu, svoji materi, in njunemu jeziku. Če bi ostali zvesti in neomahljivi ter bi požrtvovalno prenesli tudi vse križe in teža- ve, bi nam ne izostalo plačilo. Minuli bi težki dnevi zimskih spon; zasijalo bi zlato spomladansko solnce svobode, in vstali bi oproščeni hlapčevskega jarma: zmaga bi bila naša!

Veliki, lepi dnevi preropenja, vstajenja se nam bližajo. Srce jih pričakuje v drhtečem veselju, kajti vstal bo On, ki nam je Pot, Resnica in Življenje, vstala bo priroda vsa sveža in kipeča, vstalo bo na stotisoče onih, ki so bili obremenjeni, ter so tavalji v

kljuge in kline. Toda hladnokrvnost in korajža zma- gata vse, torej tudi previseče skale.

Na bolj zloznih mestih sva pridno bilježila; kadar je Jankotu cirkala desnica, pograbila je moja svinčnik ter nadaljevala opis, seveda v kratkih besedah.

Da ustrezem prirojeni tvoji radovednosti, dra- ga mi bralka, podam ti tukaj točen prepis tam gori z združenimi močmi sestavljenega izvirnika:

„Z vrha po ravnem sneženem grebenu — pre- viseča skala: 5/ kljuk, 2 klina, 2 obroča — oster in skalnat greben — snežen greben — skala s kljuko — ploščate skale — oster greben — velika skala (se- dež) — kamin — po strmem plazu zopet na greben — strmo navzdol do vstopa. Oster greben navzdol — ob Schneewächti (opasti) na Schneegupfu — ob desnem robu ledenika na dnu Schneegupfa — čez skale na strm plaz v dno viličašnega grebena.“

Morda skimavaš z glavico, ko čitaš pretrgane besede, češ, da je vse to le malo prekratko; toda ko bi tudi tebi tako cepeneli prsti, kakor so meni in pa mojemu Jankotu, bi prav gotovo tudi ti brzdata tvoj — svinčnik.

Na sedežu — tako je krstil Janko ono veliko ploščato skalo nad kaminom — sva malo počikala, da si nabereva novih moči za zračno vožnjo v nav- pičnem kaminu.

Presenetljiv je pogled v strašno globočino, na strmo se vspenjajoči Schrammacherkees z neštevil- nimi svojimi počji in seraki.

„Lojze, veš kaj mi sili na misel, ko grem tu doli?“ prekine Janko svečano tihoto.

Zvedavo se ozrem v njegovo od solnčnega pi- ka zagorelo lice; poreden nasmeh okrog ustnic ne oznanja kaj prida.

„Misli si, Lojze“, jame prav po katedersko, — „da bi kdo od vrha sem do naju postavil vse naše nemškutarske trebušnike, ali bi ne bila imenitna za- bava, ko bi je začela lepó po vrsti pošiljati tu doli,

blatu in temi. Kako bi naše srce še le vriskalo ve- selja, če bi bili ti veliki dnevi vstajenja dnevi vsta- jenja za cel naš narod. Daj, milostno nebo, da se že enkrat uresniči srčna želja plemenitega pesnika- preroka: „Vstani, uborni narod moj . . .!“

Grški kralj Jurij I. umorjen.

Cel kulturni svet stoji pod vtisom groznega zločina, ki se je zgodil v Solunu: kralj vseh Hele- nov je padel kot žrtev revolverskega atentata. Raz- um se brani, da bi veroval na to hudodelstvo in — vendar je grozna, bridka resnica. Divji fanatik, ali boljše rečeno: zaslepljenec, je bil, Grk je bil, ki je z dobro namerjenim strelom umoril svojega kralja. Človeški jezik je preslab, da bi mogel s primernimi besedami označiti nečuvveno dejanje. Stari Grki niso imeli v svojih zakonih določene nikake kazni za u- mor kralja, kakor tudi ne za umor lastnega očeta, ker niso mogli verjeti, da bi mogel podložnik umoriti svojega kralja, sin očeta.

Strašno dejanje učinkuje še tem bolj tragično, če se vmislimo v dejanski položaj. Po dolgih letih te- žavnega vladanja, ko se je prestol mnogokrat že sumljivo majal in se je večkrat zdelo, da bo ogorče- no ljudstvo spodilo kralja in njegovo družino iz de- žele, se je na stara leta, kralju sivolasemu starcu, začela nasmihati sreča. Izbruhnila je krvava bal- kanska vojska, grško orožje je bilo blagoslovljeno in je imelo srečo. Grška zastava je zaplapolala nad staroslavnim Solunom in ob Adriji je prodrla grška armada skoro do Valone. Grška kraljevina je dose- gla obseg, kakoršnega si ni upal predstavljati v naj- drznejših sanjah najvročekrnejši Helen. Predtva- tisočletna slava in moč se vračata razboritim polom- cem tako slavnih pradedov, kralj stoji na višku svo- je slave. Pozabljene so mnogotere neprilike, pozab- ljena razna nasprotstva, kar je bilo, je bilo. Grški narod vidi v svojem vladarju samo še mogočnega in slavnega zmagovalca, velikega ustvaritelja velike in ponosne domovine vseh Helenov in se že pripravlja, da najslovesnejše proslavi 50letnico njegovega vla- danja. Pa nameri propal, degeneriran individij smr- tonosno kroglo na slavljenege osvoboditelja. Strel

od koder bi se gotovo nobeden ne povrnil v lepo na- šo domovino.“

„Bog ve, Janko, eden ali drugi bi se morda le vlovil za vrv ter —“

„Telebnil ž njo vred v prepad“ vpade mi moj Janko v besedo; „veš, dragi, za debeluharje je ta žica prešibka.“

Mogoče, da je imel moj tovariš prav; a kako bi se spravilo naše trebušnike na Olpererjev 3400 m visoki greben — te uganke mi Janko še do danes ni rešil.

„Prav nevaren človek ta Janko“, mislil si bo- de morda nemškutar, ki bo slučajno dobil „Stražo“ v roke, „treba ga bo vtakniti v luknjo radi — ne- varne grožnje.“

Dragi, zaslepljeni brat, daj se potolažiti, moj Janko ni prav nič nevaren človek, samo malo pre- več hudomušen je, in to še ni za — kriminal. Tebi pa odkritosrečno svetujem, da se poboljšaš ter nehaš pljuvati v lastno skledo!

V zameno spustim se sedaj jaz kot prvi v ka- min, kar bliskoma zdrsrne in zleti v prepad moj — ščipalnik. Menda se je že naveličal zračnega svoje- ga sedeža nad mojim nosom, kamor ga postavim le v skrajni potrebi. Rad bi mu bil v slovo zaklical še običajni: adijo! a nisem utegnil — saj sem imel za- dosti opravlka s tanko vrvjo, da mu nisem i jaz sle- dil ter ga šel iskat — skozi zrak.

Ko zavijem pod snežno strmo plastjo v levo o- koli stene, zagledam v globoki stopinji tik pred se- boj — svoj ščipalnik; gotovo se je bil zbal za svoje življenje ter me je rajše počakal. Z veseljem se pa sklonim ter ga vtaknem v žep; da sem pri tem sko- raj sam zdrknil v prepad, opustivši par trenutkov o- bičajno svojo previdnost, le mimogrede omenim.

Ob vstopu na Schneegupf — malo pred pol- dnem — iznebiva se vrvi ter jo zavijeva v kolobar; potem pa vdariva prožnih skokov ob desnem robu ledišča na vznožje Schneegupfa, preplezava nekaj prav sitnih skal ter se spustiva po strmim snežnem

poči in slavljeni kralj se zgrudi v zadnjih vzlih njih. Gotovo: pretresujoča je tragika takega življenja in da cel svet sočustvuje z žalujočo kraljevo rodbino in grškim narodom, je umevno in naravno.

Kralj Jurij I. bi bil, kakor že rečeno, ravno v tem letu obhajal 50letnico svojega vladanja. Zgodovina njegovega vladanja je zelo pestra in raznolika. Imel je mnogo veselih, a še več težkih ur. Vkljub največjim oviram in težkočam se mu je po dolgoletnih domačih bojih in notranjih krizah vendarle posrečilo ob zatonu življenja ustvariti sedanjo veliko in zmagoslavno grško kraljestvo. Grški narod bo gotovo ohranil v trajnem in slavnem spominu svojega velikega kralja, ki je napravil iz neznanne in razdrapanne Grčije lepo procvitajočo novo grško kraljestvo. Njegovo ime se bo v zgodovini Grčije gotovo vedno blestelo med prvimi.

Morilec, imenom Schinas, je grški socijalni demokrat. To je še edini svetli žarek v tej žalostni tragediji. Če bi bil morilec Bolgar, ali celo Turek, bi imel ta umor najbrže nepregledne komplikacije. Kakor znano, vlada ravno radi Soluna med Grčijo in Bolgarijo nekako napeto razmerje in če bi bil morilec tudi kak bolgarski komitači, bi lahko prišlo do klanja med Grki in Bolgari v Solunu. Tako klanje bi pa pomenilo konec Balkanske zveze in najživahnjša fantazija si ne more naslikati posledice, ki bi nastale vsled nove politične konstelacije balkanskih držav.

Velika sreča za Turčijo, da, za celo Evropo je tudi, da morilec ni turškega pokolenja. Če bi bil kak fanatični mohamedanec položil roko na grškega kralja, bi bil ves srd balkanskih držav razbesnel nad Turčijo, in vojna, ki se že bliža h koncu, bi mogoče znova izbruhnila s tako vehemenco, s tako množično silo in tako kruto neprizanesljivostjo, da bi morale velesile poseči vmes, kar bi pa pomenilo izbruh najkrvavejše svetovne vojske.

V očigled vsemu temu bi skoraj rekli, če tudi zveni nekako paradokсно, da je bila sreča v nesreči, da je morilec grški socijalni demokrat. Toda vse eno, naj je morilec socijalni demokrat, ali anarhist, ali republikanec, on je in ostane obsodbe vreden in zapeljan nenormalni individij, ki je sramota za človeštvo in kojega se bo spominjal vsak Grk z zaničevanjem.

O umoru samem se poroča:

Umor se je zgodil v torek, dne 18. t. m. okrog 5. ure popoldne. Morilec se je bil skrtil na oglu ceste Hagia Triats, par korakov od policijskega komisarijata tega okraja. Ko se je vračal kralj iz sprehoda v svojo palačo, je ustrelil na razdaljo dveh korakov na kralja. Ko je padel prvi strel, je hotel kraljev adjutant ustreliti s svojim revolverjem, morilec. Adjutantov revolver se pa ni sprožil. Med tem sta se vrgla dva kretska orožnika na morilca in ga prijela. Adjutant se je nato obrnil proti kralju. Mislil je, da kralj ni bil zadet. Kralj pa se je bil že med tem zgrudil pred prodajalno nekega trgovca. Trgovec se je trudil vzdigniti kralja, ki ni govoril nobene besede. Tudi ni bilo videti na hodnika nobene sledu krvi. Vojaki so nato prenesli kralja v bolnico. Med potjo pa je umrl.

Glasom drugega poročila je polkovnik adjutant Frankudis, ko je slišal strel, skočil k atentatorju in

plazu v dno viličastega grebena, pustivši ob desni ono nagromadeno skalovje, čez katerega sva plazila zjutraj.

Odslej nisva več dajala prav nobenega pardo-na svojim še čilim nogam; urnobesno sva zdričala po strmem Riepenkeesu navzdol, prebezgala snežišči in grobljo ter vstopila ob eni uri in 23 minut v Olpererjevo kočjo.

Vesel pozdrav, čašica čaja, par fotografičnih posnetkov in poravnanje računa, ki se z denarjem vred spusti v vzdano kaso, in že smo jo mahali veselo tja deli na Zamsko planino, kamor smo došli ob treh, v hudem nalivu, toda v prijetni zavesti, da smo srečno izvršili imenitno veleturo ob najkrasnejšem vremenu.

Schönbichlerhorn (3135 m).

V Dominikovi koči naju veselo pozdravijo Monakovčani, češ, da so nestrpnó čakali najinega povratka.

„Torej še ne bode res nič z ženitvijo?“ prav kocketno vpraša najmlajša dama.

„Prav nič, mila gospica“, hiti moj Janko zatrjevati, „ženila se bova v sv. Nikol.“

Pri kupici špejčalca morala sva natančno opisati svoja dejanja in nehanja tam gori v veličastnem kraljestvu znamenitega Olpererja. Da bi si ne mogla pozneje morda kaj očitati, je Janko navdušeno farbal, jaz pa sem nič manj navdušeno pleskal, kar nama je naklonilo vsestransko navdušeno občno občudovanje.

Toda ob tem splošnem navdušenju sva skoraj pozabila, da naju še čaka ta dan par ur dolga pot v Furtshaglhau.

S strahom zapaziva, da lezejo kazaleci že na peto uro. Zato še naglo pojeva nekaj svinjske pečenke, potem pa se vzlic splošnemu ugovoru, češ, da bova mokra kot miši, posloviva od ljubeznjive družbe, najbrže za vselej.

Ogrnivši nepremokljiva plašča stopiva krepkih

ga prijel za roko, da ni mogel še drugič ustreliti. Začela se je ljuta borba. Konečno se je Frankudis posrečilo vreči atentatorja na tla, kjer ga je začel daviti in bi ga bil zadavil, da nista prišla med tem ona dva kretska orožnika.

Kralj se je bil med tem zgrudil na tla. Pomožili so ga v voz ter ga odpeljali v bolnico. Kralj je težko dihal. Kroglja, ki je bila izstreljena komaj na 2 koraka razdalje, je bila našla pot skozi hrbet pod lopatico v prsi. Nastopila je močna krvavitev, tako da je bil z demanti okrašen križ, ki ga je nosil kralj vedno na verižici krog vratu, ves krvav. Kroglja je bila izstreljena iz starega črnogorskega samokresa in je prebila sree ter prišla na prsih zopet ven

Kralj Jurij I.

Kralj Jurij I. se je rodil dne 24. decembra l. 1845 v Kodanju (Kopenhagen) kot drugi sin danskega kralja Kristijana IX. in naslednik grškega kralja Otona, ki se je moral leta 1862, za časa revolucije odpovedati prestolu.

Dne 30. marca 1863 ga je grška narodna skupščina enoglasno izvolila za kralja in dne 30. oktobra 1863 je imel že slavnosten vohod v Atene. Leta 1867 se je poročil z rusko veliko kneginjo Olgo, s katero je imel osem otrok: Konstantina, Jurija, Aleksandro, Nikolaja, Marijo, Olgo, Andreja in Kristofa.

S kraljem Jurijem je umrl eden izmed najstarejših vladarjev v Evropi. Kralj bi moral meseca oktobra ravno praznovati 50letni vladarski jubilej, a sedaj ga je prehitela smrt. Na Grškem so se že sedaj vršile velikanske priprave za dostojno proslavo njegovega jubileja. Kralj je skoro slutil, da se bliža konec njegovega življenja. Na rodbinski pojedini, ki se je vršila po padcu Janine v Solunu, je dvignil kralj čašo na zdravje dvojega sina zmagovalca in je izjavil: „Moj sin mi je daroval najsrečnejši dan mojega življenja. Ko je padel Solun, sem imenoval svojega sina za generala in komandanta svoje armade, a sedaj mi ne preostaja drugega, kakor da mu izročim še prestol, katerega je v polni meri vreden.“

Martirij slovenskega šolstva v vilajetu Koroško.

Slovenščina na koroških šolah se po prizadevanju naših „pedagogov“ Benda-Juvan-Morotovega kalibra vedno bolj preganja. Tem gospodom se zdi germanizacija koroških Slovencev še vse prepočasna; zato hočejo Volksratu in nemškimi obrambnim društvom priskočiti na pomoč s prav radikalnim sredstvom na ta način, da vržejo slovenščino popolnoma iz koroških šol. Pri tem računajo: Mladina, ki se ni priučila slovenskemu pismenemu jeziku, tudi ne bo mogla čitati slovenskih knjig in časopisov, in bo navezana na zgolj nemško čtivo. Potom nemških knjig in časopisov se bodo navzemala nemškega duha in vspeh ponemčevanja bo gotov.

Temu stremljenju slavnih koroških pedagogov primerno so zakonito določene, za slovenske učence obligatne tri ure slovenskega pouka malone po vseh koroških šolah izrinili in sicer večinoma na ta način, da so jih slavne šolske oblasti zaukazale nastavitvi na konec popoldanskega pouka. Torej po šoli, ko je odšla večina šolarjev domov, se je poučevala slovenščina in so maloštevilni slovenski učenci, ki

korakov čez gostoljubni prag ter na mostiču še enkrat odzdraviva svojim znancem, ki so izpod ka mahali z belimi rutičami.

Za prvimi stajami Zamske planine vtakneva topli sukunji pod nahrbtnik, potem pa veselo korakava po zložni poti tik potoka v krasni Schlegeisgrund, ko je poleg Zemmgrunda največičastnejša dolina v Zillerdolskih alpah. Žalibog, da midva te-le krasote nisva mogla uživati, ker je iz nizkih oblakov neprestano curljalo; zato sva pa tem hitreje došla na Herbigalpe (1710 m) s tremi ali štirimi bajtami, kjer je na najino veliko radost nehalo deževati.

Nad to planino zadela sva še na samotno ovčjo, stajo, Boekhütte imenovano (1771 m).

Odslej postaja skoraj vodoravna dolina vedno bolj samotna, a tudi vedno bolj veličastna. Pred sabo na malo višji gredini ugledava kratek jezik razzebelega (eisklüftig) Schlegeisenfernerja, kojega zagrinja danes neprodirna, megla.

Kmalu zapustiva kamenito bližino Schlegeisenškega potoka ter kreneva na levo zelo strmo navzgor ob dolgih telefonskih drogih, ki vežejo Furtshaglhau s Dominikovo in z daljno Berolinsko kočjo na Schwarzensteinški planini onkraj Schönbichlerhorna.

Široka jahalna steza z neštevilnimi vijugami prav izdatno ublažuje rezko strmočo.

Da sva že precej visoko, potrjujejo nama snežinke, ki so začele polagoma naletavati. Zdajci za-zreva na desno lepi Furtshaglferner in ob njegovih spodnjih grobljah naju pozdravlja veliko lepo planinsko zavetišče. Še nekaj stotin korakov po res zmerno napetem potu in današnja ob treh zjutraj načeta naloga je skončana z vstopom v Furtshaglhau (2337 m) ob pol osmih zvečer.

Leta, 1888-89 postavila je sekcija Berolin N.-A. pl. dr. na znameniti Furtshaglski planini preprosto kočjo s kuhinjo, jedilnico, skupnim moškim ležiščem, in sobo za dame; v podstrešju z izbo z dvema po-

so se priglasili za ta pouk, po pravici smatrali to ravnanje kot nekako kazni in so polagoma tudi — izostali. Naši slavni pedagogi pa so kajpada z vso resnostjo zatrijevali, da slovensko ljudstvo ne mara pouka slovenščine na šolah. Ali ne tiči v tem brezprimerna zlobnost naših šolskih organov, ki so vendar poklicani, da čuvajo zakone in pravico!

Koder pa so na splošno zahtevo slovenskega ljudstva, oziroma krajnih šolskih svetov, uvedene slovenske ure, pa poučujejo slovenščino nemškutarski učitelji, ki pismene slovenščine sami niso zmožni; naravna posledica temu je, da je pouk tak, da se ga Bog usmili. Tako na primer poučuje posilnemški nadučitelj v M. na Z. svoje učence na ta način: Čitajo sicer nekoliko slovensko iz slovenskega berila, a ne razumejo, ker jim učitelj ne razklada; govori pa na nemško, na primer: „Türken heisst auf slovenisch sirk.“ O kakem spisju iz slovenščine pa sploh ni govora. In to se godi na šoli, ki jo obiskuje izmed 210 učencev le 9 Nemcev; vsi drugi pa so Slovenci.

Da bi pa tudi pod temi razmerami ne ostal kak atom znanja slovenščine preveč na slovenski mladini, kar bi proces germanizacije znalo ovirati, so si slavni koroški pedagogi znali pomagati tudi iz te zadrege. Učitelj piše na tablo: „Ersuchen, dass mein Sohn (meine Tochter) die slovenische Stunde nicht besucht.“ (Prosim, da bi moj sin (hči) ne zahajal v slovensko uro.)

Otroci prepisujejo na listek, stariši podpisujejo in „nevarnosti“, da bi se slovenski otroci priučili slovenskemu čitanju, je konec! Ali ni to žalostna slika iz koroške šole?

Sedaj naj se pa še kdo čudi, da koroški Slovenci tako nazadujemo! Pa vprašajte naše veroučitelje, kake skušnje imajo glede čitanja slovenskih katekizmov in tožili vam bodo, da jih mnogo ali še sploh ne zna slovensko čitati, ali pa vsaj tako, da jih morajo katehetje izven šolskega pouka sami poučevati v čitanju, če hočejo dosegati v svojem predmetu povoljnih vspehov. To dejstvo zadostno ilustrira naš škandalozni in sramotni sistem, ki mu gotovo ni najti enakega niti med barbarskimi Albanci.

Nedavno temu mi je tožil slovenski duhovnik, da mlajša generacija ne mara, oziroma ne zna, več čitati slovenskih knjig, kar opazuje posebno pri nabiranju članov za Mohorjevo družbo. Med tem, ko se še stari ljudje naročujejo izključno na knjige Mohorjeve družbe, mlajša generacija že raje pristopa k nemški St. Josefs Bücherbrüderschaft. In če jih vprašuje, zakaj ne pristopijo k Mohorjevi družbi, mu odgovarjajo v nekaki zadregi, da ne razumejo slovenskega čtiva.

Tako opazujemo danes vsepovsod, da se uresničuje prorokovanje svoječasnega deželnega šolskega nadzornika Gobanca, da je utrakvistično šolstvo najsigurnejše sredstvo za germanizacijo koroških Slovencev.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši na belo nedeljo, dne 30. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Med drugimi govori državni in deželni poslanec Fran Povše iz Ljubljane.

steljama in s čumnato za gospodinjo. Vsled naraščajočega tujskega prometa so leta 1899-1900 stavbo izdatno povečali z dvonadstropnim poslopjem, kojemu so leta 1907 pristavili še veliko stekleno verando in prenočišče za deseterico gorskih vodnikov, tako da ima dandanes pod svojim okriljem devet spalnic s 27 posteljami, prostorno jedilnico in verando za najmanjše 40 oseb, gospodinjske prostore in veliko pralnico. Takoj po vstopu si pustiva odkazati svojo sobico s tremi posteljami, žal, da je bila ena že zasejena.

Mlada sobarica nama je hitela pripovedovati, da sta došla danes popoldne dva prelaznika ter zahtevala vsak za-se sobo, češ, da ne marata spati — skupno! Naselila sta se eden v nasprotno ležeči sobi z dvema posteljama, drugi pa v tej sobi.

„Morda se pa zdaj“, pristavila je smehljaje, „vendar-le združita v eni sobi in vidva, gospoda, bota lahko sama sladko zaspančkala.“

V jedilnici naletiva na precejšnjo množino gostov, ki so ob podolgovatih mizah ravnokar večerjali. Vsedevala se k najbolj prazni mizi tik verandinega vhoda ter naročiva za obligatnim vinskim grogom gamzovo pečenko.

S pritanjem veseljem sem opazoval Jankota, ki je z vidno nestrpnostjo čakal naročene večerje. Takoj sem se spomnil, kako je pred letom po sestopu iz Velikega Venedigerja v Prägrattenu pospravil dve ogromni porciji gamzovine, tako izborno se mu je prilegala. Od tistega časa se mu je bojda najraje sanjalo o gamzih in v vsaki oskrbovani koči je najpreje popraševal po gamzovi pečenci.

Zato mi je bilo popolnoma umljivo, da je ta nasproti nežnemu spulzu tako ljubeznjivi Janko danes pakrat prav neljubeznjivo zarenčal nad mimohitečo natakario ter jo slednjič hudomušno vprašal, če se gamz morda ne spreha še kje tam gori po raztrganem grebenu Furtshaglšpice (3200 m).

(Dalje prih.)

„Sprememba sveta“.

Čudna so pota božje previdnosti, a še bolj čudna so pota ogrske politike. Zmage balkanskih Slovanov so marsikoga spravile iz kontakta, zato ni nič presenetljivega, če so tudi v kakih mažarskih možganih napravile revolucijo. V ilustracijo te revolucije priobčujemo naslednji članek, ki ga nam je poslal prijatelj našega lista:

Pod naslovom „Sprememba sveta“ je priobčil „Pesti Naplo“ članek, v katerem presoja politične odnose z ozirom na Ogrsko in mažarski narod. Vredno je, da tudi mi slišimo ta mažarski glas. „P. Naplo“ piše:

Rezultat rusko-japonske vojske je velik preporod iztočnega sveta... in končni uspeh balkanske vojske prinese hegemonijo slovanstva. Sicer se to za nekaj časa lahko zavleče. Carigranski punt, slučajni 2 ali 3 nenavadni turški prevrati, ali slučajna zveza naše države z Rusijo more napredovanje dogodljajev slučajno zastaviti, toda preobrat časa bo vsekakor prinesel svežost, ojačenje in hegemonijo slovanskih narodov.

In mi Mažari moramo sedaj samo iz tega vidika presojati dogodke. Treba, da se zavedamo, da smo mi Mažari sami. Nismo mi Germani, ne Slovani. Stojimo takorekoč brez interesa v vrtincih velikih sedanjih dogodkov. Toda turške čete pod nemško upravo stradajo, to nam znači padeč nemške moči in napredovanje mladih slovanskih narodov.

Mi smo do sedaj živeli in favali v nemškem mišljenju. Jezik naše armade je nemški, v šolah pa nas poučujejo po nemški metodi, čitamo nemške knjige, na nemški način delamo gledališke predstave, nemški pišemo in govorimo v mednarodnem občevarstvu. Živimo v času močnega nemškega duha. Ta odmeva po naših gorah in teče po naših vodah ter je nam zaprl pot k celemu ostalemu svetu: k Francozom, Angležem in Rusom.

Ali tečaj nemške svetovne vlade se je ustavil. Sestričina in zaveznica nemške države, Turčija, je padla in Nemčija ne more in noče, da bi ji pomagala. V turški vojski je mnogo paša nemškega imena in nemški je drugi poveljni jezik. S padcem Turške je nemška armada doživela tak poraz, kakršnega so ji prisojali neprijatelji samo v slučaju nemško-angleške vojske. Nemčija je brez moči, ni v stanju pomagati niti svojim zaveznikom, niti svojim zaščitnikom. S porazom Turčije na bojišču in v diplomaciji je pravzaprav ona sama padla.

Do sedaj smo se v diplomaciji kosali po nemškem načinu, ali sedaj, ko je v Evropi nastala izprememba, Nemčija ne pozna več naše udanosti, in nas noče braniti in nas ne more obvarovati pred navalami slovanskega morja, katero je nam sicer tuje, a nič bolj tuje, kot nemško.

Pluskajoči valovi slovanskega morja že lomijo obale naših krajev, ali ti valovi ne besnijo srdito, temveč šumljajo z glasom sirene. Budijo nam stare spomine. Šepetajo nam, da je naš jezik poln slovanskih besedi, da so naše pesmi prevete slovanske melanholijske, da so v prošlosti Mažari in Slovani imeli več skupnih junakov, da nas je v času našega velikega preseljevanja peljala naša pot čez veliko rusko planjavo in da je bil Slovanom in Mažarom več stoletij skupni dušmanin Nemeč.

To nam kliče sedaj budeči se veliki slovanski svet, v čegar naročju je majhno jezerce — mažarsčina. Poslušajte, kako tuje nam sedaj doni in kako umira v daljavi nekdanja bojna pesem: „Die Wacht am Rhein.“

Naše prireditve.

Konjice.

Katoliško politično društvo v Konjicah je priredilo dne 19. t. m., popoldne po večernicah, v prostorih stare šole krasno uspeli občni zbor. Udeležba je bila sijajna. Shod je otvoril in ga vodil društveni predsednik gospod Napotnik. Poročilo o delovanju društva je podal gospod vikar Jurhar. Zanimivo in za posnemanje je, da prihaja v konjiško župnijo 120 iztisov „Slov. Gosp.“

Priliko občnega zbora sta uporabila naša dež. poslanca gospoda dr. Korošec in Novak ter nam prišla poročat. Gospod Novak je slikal vzroke in razvoj slovanske obstrukcije, gospod dr. Korošec je nam opisoval cilje in namene politike Slov. kmečke zveze.

Vsem našim deželnim in državnim poslancem se je izreklo neomajeno zaupanje ter se jih pozvalo, da vstrajajo nadalje v boju za slovanske pravice.

Zreče.

Med začetnike društvenega življenja v našem kraju se mora prištevati gospod Šaloven, župnik v Biwabiku v Ameriki. On se je kot kapelan v Zrečah lotil dela za ustanovitev društva. Njegove misli se je oprijelo več občanov, kakor smo bili pričakovali. V prvi vrsti sta se mu pridružila sedaj že pokojna gospoda: učitelj Šnuderl in pa Hinko Dobnik. Imenovana trojica je ustanovila leta 1898 politično in gospodarsko in bralno društvo z imenom Straža v Zrečah. Prvi načelnik društvu je bil gospod Peter Dobnik, sedaj v Konjicah živeči častni član. V tekočem letu dopolni torej društvo petnajst let svojega obstanka.

Račun za minolo društveno leto je podal odbor pri občnem zboru dne 19. t. m. Društvu načeljuje g.

Lamut. Ta je v svojem govoru omenjal letošnje jubilejsko leto, to je: 1600letnico osvobođenja cerkve. Iz tajnikovega poročila povzamemo veselo novico, da društvo šteje blizu 100 članov, in pa, da društvene namene krepko podpira vse pohvale vreden list „Sl. Gospodar“, ki naše ljudstvo obiskuje v okoli 100 iztisih. Samo na društveni naslov je omenjenega časnika prihajalo v minulem letu po 82 komadov, v novem letu je število poskočilo za 10 izvodov.

Danes je naše zborovanje počastil državni in deželni poslanec gospod dr. Korošec, ter naslikal v živih barvah naš politični položaj na Štajerskem, ki je nastal vsled slovanske obstrukcije v Gradcu.

Gospodu govorniku in vsem njegovim tovarišem na Dunaju in v Gradcu se je izrekla zahvala in popolno zaupanje, pristavila se je prošnja, da naj vstrajajo v vojski za slovanske pravice, dokler jih ne izvojujejo.

Sv. Križ nad Mariborom.

Občni zbor bralnega društva in podružnice Slovenske Straže se je v kljub skrajno slabemu vremenu dobro obnesel. Zborovanje je otvoril predsednik bralnega društva gospod Pajtler. Častiti gospod Kocbek je poročal: V bralnem društvu se je lani prečitalo nad 500 knjig in nad 4000 iztisov časnikov. Dohodkov je imelo društvo 824 K 9 vin., izdatkov pa 520 K 13 vin. Krasno je uspela 25letnica društva združena s Slomšekovo slavnostjo dne 25. avg. 1912; vrgla je 432 K 72 vin, čistega dobička. Podružnica Slovenske Straže je imela 110 K 40 vin. dohodkov.

Odposlanec Slov. kršč.-socijalne zveze Franjo Žebot iz Maribora, je v svojem govoru primerjal delo naših izobraževalnih društev in Slovenske Straže z zmagonosnimi boji naših balkanskih bratov.

Na predlog častitega gospoda župnika se je izvolil vrli župan gospod Filip Galunder za častnega člana bralnega društva. Zborovalci pa so ob koncu zložili za Slov. Stražo K 6.17.

V Maribor!

Za belo nedeljo, dne 30. t. m. mora veljati za vsakega zavednega pristaša S. K. Z. deviza: v Maribor! Ta dan bo položila naša glavna politična organizacija, naša S. K. Z., račun o svojem delovanju v preteklem letu in si bo začrtala pot za novo delo, za nove boje, zato ne sme nihče, ki politično čuti, in mu je zdrav razvoj našega ljudstva pri srcu, manjkati v Mariboru.

V resnih časih živimo. Bijemo odločilne boje za obstoj in procvit naše ožje domovine, lepega zelenega Spodnjega Štajerja, a napočili so tudi dnevi, ki so usodnega pomena za celo jugoslovanstvo. Pokažimo, da se v polni meri zavedamo zgodovinske važnosti sedanjega časa, zato prihitimo v najboljšem številu iz vseh strani naše lepe domovine, da bomo sodili o dosedanjem delu in napravili načrte za bodočnost.

Od zadnjega občnega zbora S. K. Z., ki se je vršil lansko leto na Jožefovo v Celju, so se zvršili svetovno-važni dogodki, ki se v veliki meri tičejo naše bodočnosti. Če bi brezbrizno gledali, kako hite ti dogodki brez nas in preko nas svojo pot, bi obsodili sami sebe. Dokazali bi pred vsem svetom, da smo politično nezreli, da so veliki časi našli male ljudi. S tem bi podpisali svojo smrt. Bilo bi očitno, da nam ni nič za naš lastni obstoj, da smo element, ki je v nadlego sebi in drugim. S številno udeležbo na občnem zboru S. K. Z. pa bomo manifestirali, da se brez nas in preko nas ne bo določalo nič o naši prihodnosti, da hočemo živeti in na našem jugu, na naših tleh samostojno gospodariti. Le kdor hoče živeti, ima pravico do življenja.

V minulem letu meseca oktobra je bil v Ljubljani takomenovan hrvaško-slovenski sabor. Tudi naša S. K. Z. je bila na njem zastopana po svojih najodličnejših članih. Strnili smo tam našo V. L. S., v kateri zavzema naša S. K. Z. eno najvažnejših mest, s hrvaško Stranko prava v mogočno celoto in proglasili boj za skupno hrvaško-slovensko domovino pod okriljem habsburškega orja za naš konečni cilj. Prihitimo na belo nedeljo od vseh strani v Maribor, odobrimo korak naših voditeljev in manifestirajmo še doma za to veliko skupnost.

Govoriti nam bo na občnem zboru S. K. Z. tudi o težkih bojih za narodne pravice doma v štajerski deželi. Naši nemški in nemškutarški nasprotniki, katerim so se v kaznjivi, izdajalski zaslepljenosti pridružili tudi slovanski liberalci, bi radi razcepili našo bojno falango. Njihovi narodno osvajaški, izkoriščevalni in strankarski načrti, so prekrizani, ker se je slovansko ljudstvo naveličalo pobirati drobtinice od bogato obložene nemške mize in polnopravno zahteva svoje pravice. Enake dolžnosti — enaka pravica, to je bilo naše načelo, ko smo stopili v boj in to mora biti naše načelo tudi v bodočnosti. Govorimo na belo nedeljo raznim nemškim, nemškutarškim in liberalnim hujskačem, tako, da jim bo donelo dolgo časa po ušesih: „Roke proč! Slovansko ljudstvo ne rabi takih hinavskih svetovalcev! Ono bo s svojimi poslanci že samo znalo voditi svoje boje in skrbeti za svoj blagor brez nemških bergelj in brez liberalnih Dežmanovih grabelj!“

Še enkrat: na belo nedeljo v Maribor!

Novi zapletljaji. — Napetost med Avstrijo in Crnogoro.

Velika noč nam še ne bo prinesla zagotovila, da je svetovni mir izven vsake nevarnosti. Optimistično naziranje, ki ga je bila ustvarila demobilizacija na rusko-gališki meji, se vedno bolj umika in na političnem obzorju se zopet vedno bolj kopičijo grozeči oblaki. Vsa vprašanja so stopila v ozadje in javnost samo še radovedno čaka, če ne bo prišlo radi Skadra, ki bi naj po zahtevi Avstrije pripadel na vsak način Albaniji, do vojske med nami ter Srbijo in Crnogoro. Ni sicer prav lahko razumljivo, zakaj bi naj naši vojaki šli prelivati svojo kri za albanski Skader, vendar resnica je. Nihče ne misli na mirovna pogajanja, pozabljen je takorekoč že umor na kralju Juriju, kateremu bo sledil sin Konstantin kot kralj Konstantin XII. in bo ostalo politično razmerje Grčije napram balkanskim zaveznicam nespremenjeno, nihče se ne briga za konferenco poslanikov v Londonu, nihče za ono v Petrogradu, ampak vse se suče okrog skadrskega vprašanja. Kdor pazno zasleduje razvoj razmer po razglasitvi demobilizacijskih dekretov, mora priti do uverjenja, da hočejo v Avstriji gotovi krogi na vsak način vojsko, bodisi že samo z balkanskimi državami, ali pa tudi z Rusijo. Najprvo so vprizorili znano gonjo radi zloglasnega „dostavka“, ki ga je v zvezi z demobilizacijskim odlokom priobčil ruski telegrafski biro. Doživeli so pa grdo blamažo, vsled česar mora iti avstr. poslanik v Petrogradu, grof Thurn-Valsassina. Ker na to stran niso cvetele rožice, se je obrnila gonja na jug. V zadnjih dneh čitate po gotovih nemških listih naravnost krvava poročila o srbskih in črnogorskih grozodejstvih. Zdi se, kakor da so se vrnili časi, ko je bila Prochaskova aferā na vrhuncu. Srbom in Črnogorcem se očita najhujša tolovajstva in Avstrija je baje na Cetinju že storila vse korake, da doseže zadoščenje. Očita se Srbom in Črnogorcem, da se pri navalu na Skader ne drže mednarodnih določil, da more Albanec, da siloma spreobračajo k pravoslavju katolike in muslimane, da so blizu Djakovice umorili kato,iškega duhovnika Palica, da so v pristanišču Sv. Ivana v Meduji nasilno ravnali z ladijo „Skodra družbe Ungaro-Croata, koje moštvo so baje grozili itd. Zahteva se tudi, da se mora dovoliti nebojevnikom prost odhod iz Skadra. „Reichspost“, ki najbolj besni, poroča, da mora dati črnogorska vlada natančna pojasnila, če ne se bo rabilo tudi silo, da se doseže zadoščenje in se prepreči nadaljnja „grozodejstva.“ Imamo preveč žalostnih izkušenj z bojevitimi hujskarijami gotovih brezvestnih krogov, zato jim ne polagamo več resnosti, če prav se tudi že poroča, da sta se dve diviziji naše mornarice iz Pulja odpeljale proti jugu... Svarimo samo merodajne kroge, naj pazijo, da tudi iz te afere ne bo postala slična nesmrtna blamaža kot iz Prochaskove.

Zopet blamaža?

Kakor znano, se je začela v dunajskem oficijoznem časopisju proti naknadni izjavi petrograjskega brzojavnega urada, da je Avstrija izjavila v znanem zadnjem demobilizacijskem komuniqueju, da nima nobenih sovražnih aspiracij proti balkanskim državam, posebno proti Srbiji, neumljena gonja. Oficijozno avstrijsko časopisje je izjavljalo, da Avstrija nikdar ni tega izjavila, in je vehementno napadalo petrograjski brzojavni urad, posebno pa ruskega zunanjega ministra Sasonova, kateremu je očitalo ilojalnost in perfidnost, češ, da razglašja uradno stvar, ki niso resnične. Vsled teh nečuvjenih napadov na ruskega zunanjega ministra Sasonova in rusko vlado, je ruski veleposlanik na Dunaju, Giers, zahteval od grofa Berchtolda natančnega pojasnila in satisfakcije. In dunajsko oficijozno časopisje je doživelo strahovito blamažo. Zunanje ministrstvo je namreč potom korespondenčnega urada ponovno objavilo komunique, v katerem odločno odklanja pisavo oficijoznega dunajskega časopisja proti ruski diplomaciji in se sklicuje, da je zunanje ministrstvo uradno izjavo o tem vprašanju objavilo le v „Fremdenblattu“, kjer ni bilo nobenih napadov na Rusijo. Komunique zunanjega ministrstva je vzbudil velikansko senzacijo v političnih krogih in to tem bolj, ker je sedaj vlada sama morala priznati, da je petrograjski brzojavni urad govoril resnico.

„Hamidije.“

Pasažirji Lloydovega parnika „Postojna“, ki je pred nekaj dnevi priplul na Krk in ki je med potjo pris al v Draču in Sv. Ivanu Meduvanskem, pripovedujejo, da je „Hamidije“ povzročil v obih pristaniščih velik strah. „Hamidije“ je naenkrat priplul pred Drač, se ustavil blizu italijanske štacijske ladije „Cariddi“, razvil zastavo ter naznanil — bombardement. Srbi, ki so taborili na obali, so bežali, tako da jim je oster, če prav kratek bombardement povzročil le majhne izgube. Govori se, da jih je bilo le sedem ali osem ubitih. V Sv. Ivanu Meduvanskem pa so bile izgube mnogo večje. Ko je „Hamidije“ priplul, je pet grških parnikov že pobegnilo ter se ustavilo v nekem majhnem pristanišču. Križarka „Hamidije“, ki je bila pri rtu Rodoni, jih ni mogla opaziti, pač pa je obstreljevala štiri druge grške ladije, ter jih tako poškodovala, da jih smatrajo za izgubljene. V Sv. Ivanu Meduvanskem je bilo baje sto Srbov ubitih, mnogo več pa ranjenih. Govori se tudi, da je „Hamidije“ na odprtem morju

potopil neko grško transportno ladjo, na kateri so bile vojaške čete in municija.

Spomenica turških častnikov.

Splošno se v Carigradu sodi, da se je bati še vedno novih nemirov med armado. 3000 častnikov in med njimi tudi Ali Riza bej, ki je bil vojaški izvedenec pri londonskih mirovnih pogajanjih, je izročilo vladi spomenico, v kateri očitajo mladoturškemu kabinetu, da je še bolj popustljiv, nego Kiamitovo ministrstvo ter zahtevajo, naj demisionira ter prepusti krmilo novi narodni vladi.

Izmišljena srbska grozodejstva v Albaniji.

Belgrad, dne 19. marca: Razni nemški listi prinašajo vest, da so Srbi postrelili v Prizrenu in v Skoplju 600 Albancev, da so se uprli Albanci v okrajih Ljume ter da Srbi grdo ravnaajo z Albanci. Temu nasproti se uradno zagotavlja, da so vse te vesti od konca do kraja izmišljene in se kot tendenciozno zlobna izmišljotina energično odklanjajo.

Pobesnelo nemško časopisje je zopet enkrat dobilo po zobeh za svoje grde laži in ostudna obrekovanja.

Dr. Danev v Petrogradu.

Sofija, dne 20. marca: Predsednik bolgarskega sobranja je odpotoval v Petrograd.

Lastnoročno pismo kralja Ferdinanda ruskemu carju.

Petrograd, dne 20. marca: Bolgarski general Dimitriev je izročil lastnoročno pismo kralja Ferdinanda ruskemu carju. Glede političnega položaja se je izjavil, da je Turčija zakrivila zavlačevanje miru. Bolgarija je bila napram Turčiji dostopna, sedaj pa mora zahtevati od nje vojno odškodnino.

Položaj v Skadru.

Sarajevo, dne 20. marca: „Srpska riječ“ brzojavlja iz Cetinja, da teži srbski oblegovalni topovi že bombardirajo Skader. Učinek je grozen. 80 tisoč mož pod poveljem kralja Nikole se pripravljajo na generalni naskok na Skader. Skader pade v najkrajšem času.

Položaj pri Kataldži.

Agence Telegraphique Bulgare javlja z dne 20. t. m.: Pri Kataldži je dne 19. t. m. prodirala ena turška divizija z artilerijo proti levemu bolgarskemu krilu. Napad je bil z velikimi turškimi izgubami odbit. Druga turška divizija se je pa pomikala proti centru na 400 korakov. Tudi ta je bila porinjena nazaj. Turki so imeli 500 mrtvih in ranjenih. Proti večeru je pa napadlo šest turških bataljonov prednjo levo bolgarsko kriho. Kroglice iz naših pušk in topov so pa prisilile sovražnika, da se je moral umakniti. Vsled teh težkih izgub, ki jih je imel sovražnik predvčerajšnjim na svojem levem krilu, ni večeraj bilo opaziti nobenega gibanja od te strani. Turška sanitetna kolona pobira mrlične padlih Turkov ter jih pokopava.

Konkordat Srbije z Rimom.

Vatikan je baje pripravljen, priznati katoliški cerkvi v Srbiji glagolski bogoslužni jezik. Sedež katoliške metropolije bo v Skoplju. Za metropolita se imenuje pa baje nek odlični dalmatinski duhovnik.

Nemško-francoska vojna?

Francosko časopisje javlja, da je bivši laški finančni minister Luzzatti, ki je bil pred kratkim izvoljen za predsednika sloge Italije in Francije pospešujočega društva „France-Italienne“, izročil predsedniku francoske republike Poincareju zaupno naznanilo, ki ga je nemški generalni štab poslal italijanski vojni upravi. V tem naznanilu je rečeno, da bo Nemčija meseca oktobra 1913 popolnoma pripravljena za boj in da tedaj prične z vojno, da konča „nevzdržni položaj v Evropi.“ Najprej pa mora še Nemčija vedeti, če bo Italija do tega časa gotova s svojim oboroževanjem. Francoski predsednik Poincare je prečital to objavo v najvišjem vojnem svetu, kjer je napravila tak vtisk, da so vsi generali glasovali za vpeljavo triletne vojaške službe. Časopisi prinašajo o tej noti obširne komentarje in strastno napadajo Nemčijo, češ, da hoče brezvestno kaliti evropski mir.

Grki zasedli Samos.

Grške čete so zasedle dne 15. t. m. ob velikanskem navdušenju prebivalstva turški otok Samos.

Raznoterosti.

Iz učiteljske službe. Na šestrazredni ljudski šoli, okolica Vojnik, drugi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice; na šestrazrednici v Št. Pavlu pri Preboldu, drugi plačilni razred, je razpisano mesto nadučitelja; na štirirazrednici pri Sv. Juriju ob Taboru, drugi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice; prošnje do 15. aprila.

Železniški napadi. Glasilo na zunaj objektivnega, v jedru liberalnega Društva jugoslovanskih železniških uradnikov vehementno napada slovensko državnozbornsko delegacijo, ker so baje na progi od Jesenice do Trsta tudi mesta poduradnikov, slug in delavcev zasledena že po večini z Nemci. Stvar je gotovo velevažna, toda s takimi splošnimi napadi liberalno društvo, kakor se vidi, ne namerava koristiti stvari sami, ampak udariti le po delegaciji. Glasilo naj se ne širokosti s splošnimi frazami, —

ampak naj konkretno, slučaj za slučajem, vzdržuje kontakt s poslanci, potem še le lahko pride z napadi.

Občinske volitve na Loki pri Zidanem Mostu so predmet zmagoslavnihih člankov nemških listov, — ker so Nemci vsled brezbriznosti in izdajstva slov. liberalcev zmagali v prvem razredu; slovenski liberalni listi molče, ker je njih stranka doživela strašovit poraz — 1 ali 2 so spravili v odbor; S. K. Z. je zmagala v drugem razredu in deloma tudi v III. razredu, proti združenim liberalcem in socijaldemokratom. Radi nepravilnosti pri skrutiniju v III. razredu se je vložil ugovor na namestnijo, ki obeta še vspheh. Zidanmoški slovenski liberalci, posebno nekateri železniški uradniki, so se odlikovali po brezmeri agitaciji zoper S. K. Z., mesto da bi v narodnem oziru storili svojo dolžnost. Povsod ista slika liberalne politike.

Vsesokolski izlet, ki bi moral biti meseca avgusta tega leta v Ljubljani, je vlada prepovedala. Nismo prijatelji liberalnih prireditelj in naše mnenje o sokolstvu je znano, vendar je ukrep vlade povzročil v nas zavedenje ter je nam nerazumljiv. V času, ko se smejo v Avstrijo svobodno pritepsti razni „Albanci“ in obdržujejo tukaj svoje naročene „kongrese“, se lastnim državljanom zabranjuje prosto gibanje. To je res, včasih smo rekli turško, zdaj bomo rekali — avstrijsko. Kakor poročajo listi, se namestna mesto vsesokolskega izleta napraviti izlet za avstrijske Sokole.

Zgodovina ogrskega baronstva. Brnski tekstilni industrijalec Kirehner je vplačal okrog 1 milijon kron v ogrsko državno kaso, drugi listi pravijo, da v blagajno vladne stranke, da so mu poskrbeli baronstvo. Kakor zatrjujejo nekateri listi, je bil precejšen del te svote defraudiran še predno je prišel v določeno blagajno. „Pesti Hirlep“, ki je prvi spravil celo umazano zadevo na svetlo, je zaključil svoj tozadevni članek z opazko: „Kaj takega bi se mogoče lahko zgodilo v Uruguayju, ne pa pri nas.“ Sedaj je pa dobil list od generalnega konzula republike Uruguay v Budimpešti pismo, v katerem se protestira, proti temu, da bi se take dogodbe lahko zgodile v Uruguayju. — Dober dovtip, ki za ogrsko korupcijo ni brez pikantnosti.

Sijajna zmaga. Od Sv. Jurija ob Ščavnici poročajo: Dne 17. so se vršile volitve za občino Sv. Jurij ob Ščavnici. V III. razredu je zmagala Slov. ljudska stranka z veliko večino z 28—31 glasovi; v tem razredu so tudi štajerčijanci poskusili svojo srečo, pa so propali, dobili so le po 10 glasov. V II. razredu je Slovenska ljudska stranka ostala za dva glasa v manjšini, ker trije bojazljivi niso prišli volit; med štirimi izvoljenimi sta dva bolj zmerna. V I. razredu pa je S. L. S. sijajno zmagala z 9 glasovi proti 3 nasprotnim.

Patriotje pa taki. V zadnjem času sta pri naših nemških nacionalnih patriotizem in dinastična vdanost na debelo na prodaj. Vse škiljenje preko črno-žoltih mejnikov je pozabljeno in ljudje, ki jim je bila Nemčija, pruska pikelhavba, vse, Avstrija nič, so našli naenkrat svoje patriotično srce in se kar cede dinastične ljubezni. Ta psevdopatriotizem se najbolj kaže v grdem sumničanju in ovajanju Slovanov. Še nikoli se ni skušalo s tako infernalnimi sredstvi, kot ravno v zadnjem času, očrniti in oblatiti naš patriotizem. Zlasti alpski nemški nacionalci, ki stoje pod vrhovnim poveljem celovškega Doberniga, so storili vse mogoče, da bi nas Jugoslovane naslikali pred svetom kot državni nevarni element, ki komaj čaka na padee Habsburžanov in že z vsemi močmi sili pod srbskega Petra. Toda, kakor že rečeno, ta nemškonačionalni patriotizem je hinavski in lažnjav. Poslušajte samo naslednji dogodek: Dne 9. marca je bil v Dobernigovem listu „Freie Stimmen“ v Celovcu objavljen članek, ki se peča s prestolonasledništvom v Avstriji in je bil list radi tega — sicer šele tri dni pozneje — zaplenjen. Čujte in strmite: radi protidinastične tendence omenjenega članka! Ker je članek zaplenjen, seveda ne smemo objaviti vsebine, ker bi zaplenili tudi nas. (To pa lahko povemo, da je dotični članek pisan v skrajno žaljivem tonu napram našemu prestolonasledniku in njegovi soprogi. Če bi si kaj takega dovolil kak slov. list, vsa Nemčija bi bila po koncu in bi nas psovala z izdajicami. Vladni list, kakor se štejejo „Freie Stimmen“, pa brez skrbi lahko objavlja protidinastične članke in državni pravdniki („Freie Stimmen“ so bile zaplenjene šele na pritisk iz Dunaja tri dni pozneje, ko so bile že v vseh rokah) v strahu pred nemškim koroškim Volksratom, pred Dobernigom in Hohenburgerjem zatiskuje obe oči. Dinastija prihaja torej šele v drugi vrsti! Tako izgleda nemškonačionalni patriotizem.

Peklensko nas sovražijo. Tržaška „Eidnost“ poroča o značilnem slučaju peklenškega sovražstva napram nam in našemu jeziku. List piše: „Kako sovražijo slovenščino na železnici, kaže slučaj, ki se je dogodil dne 10. t. m. na državnem kolodvoru v Trstu. Znan je namreč, da je na tržaškem državnem kolodvoru uslužbenih skoraj toliko Nemcev, kolikor je uradniških mest in da c. kr. državna železnica niti najmanj ne gleda na to, da teče njena proga od Trsta pa do Beljaka izključno po slovenskih tleh, kajti tržaški državni kolodvor, kamor prihaja tisoče in tisoče Slovencev, je tako nemški, kakor bi se nahajal tam gori kje v Berlinu, ne pa v Trstu, kjer je slovenščina priznana kot deželni je-

zik. K večjemu s kakim vratarjem ali delavcem se še moreš razgovoriti po slovensko, med uradniki pa so naravnost bele vrane tisti, ki znajo slovenski. So, kakor rečeno, večinoma Nemci in to prav najzagrizenejše vrste. Posebno pa se odlikuje neki asistent Knaus, kar je še prav posebno pokazal v sledečem: Ob 6. uri zvečer odhaja iz Trsta brzovlak št. 702. Bilo je to v pondeljek, dne 10. t. m., in Knaus je imel prometno službo. Ko je privozil vlak v kolo-dvorsko lopo, je zapovedal Knaus, da se morajo iz voza, ki vozi direktno iz Trsta v Pariz, odstraniti vsi slovenski napisi, kakor na primer: za nekadilce, kadilce, gospe itd., češ, „da ne bi Parižani izpoznali, da prihaja ta voz iz Čičarije.“ Ker so pa ti slovenski napisi skupaj z drugojezičnimi na istih tablicah, so morali odstraniti celo one tablice. Ukaz mogočnega gospoda Knausa se je seveda moral izvršiti in voz je ostal torej brez onih tablic. Ni nam treba dostavljati nikakega komentarja, kajti početje zagrizenega Nemca samo govori cele knjige.

Organisti, pozor! Podporno društvo organistov s sedežem v Celju naznanja, da se vrši občni zbor dne 31. t. m. v Celju v hotelu pri „belem volu.“ Začetek ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem stanju. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Razni predlogi in slučajnosti. Ako se ob določeni uri ne zbere zadostno število udov, se vrši občni zbor dve uri pozneje pri vsakem številu navzočih udov. Udje naj prineso s sabo društvene knjižice, kdor pa bi bil zadržan, naj pošlje knjižico do dne 28. t. m. blagajniku gospodu Jakobu Škrabarju, posestniku v Grižah. Ker je od tega občnega zbora odvisno, ali Podporno društvo organistov še nadalje obstoji, ali se razpusti, zato se gospodi organisti vabijo, da se tega zborovanja udeležijo v obilnem številu.

Društvo Vrtnarska šola ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 6. malega (travnja, v Kamniku v kavarni Vanossi ob 3. uri popoldne.

Za romanje v Rim se udeleženci tudi po veliki noči še sprejemajo; posebno še moški, kateri imajo še malo premalo poguma. Kdor želi iti, naj se čim preje odloči, nekaj dni je še čas. Vlak odide iz Ljubljane v pondeljek, dne 7. aprila in pojde ne čez Gorenjsko, ampak čez Notranjsko in Primorsko. Koroški in gorenjski romarji bodo torej morali priti v Ljubljano, ravno tako tudi Štajerci. Notranjci in pa Primorci bodo pa lahko vstopili na svojih postajah. Goričani se bodo pa pridružili v Trziču (Monfalcone), vendar bo treba plačati celotno ceno. Ta sprememba se je zgodila zadnji čas na priporočilo od železniške strani.

V Carigradu se nekaj kuha! Delajo se namreč priprave za dne 1. aprila t. l. zopet vršeče se žrebanje turških srečk, ki pod srečno zvezdo rojenemu naročniku prinese vrečo čistih 400.000 zlatih frankov. Kdor bi si rad naprtil to prijetno breme — okoli 130 kilogramov), naj se požuri, da srečko pravočasno naroči. — Opozarjamo na današnji zadevni oglas Slovenske Straže.

Za Slov. Stražo je nabrala mladenka Marica Praprotnikova v Petrovčah lepo število obrabljenih poštinih znamk. Zavedni mladenki hvala lepa!

Za „Slovensko Stražo“ je daroval velečastiti gospod Franc Polak, kaplan v Hočah lepo število urejenih in obrabljenih poštinih znamk. Hvala!

Solstvo in zadnji katoliški shod v Aachenu. V Mainzu se je bila o priliki katoliškega shoda ustanovila zveza za obrambo krščanske šole in vzgoje. Ta organizacija je imela v Aachenu svoj prvi občni zbor z zanimivimi razpravami. Profesor dr. Rosenberg iz Paderborna je na primer odgovarjal na vprašanje: Zakaj moramo katoličani varovati in braniti konfesionalno šolo? Navajal je sledeče razloge: 1. Ker smo v posestnem stanju; podedovali smo jo od svojih očetov, pa si je ne damo vzeti. 2. Ker je popolna vzgoja možna samo na verstvenem temelju; brezverstvena morala ni za rabo pri vzgoji, ker ni v stanu dati človeku tiste moči, da bi se mogel ustavititi grešnim mikom, prihajajočim od znotraj in od zunaj. 3. Ker ima šola dolžnost, da nudi mladini le najdragocenejšo bisere kulture. Najdražji biser kulture pa je krščanska vera s svojim bogatim zakladom nepobitnih resnic in z neusahljivo zakladnico božjih milosti. 4. Ker so otroci last starišev, ki imajo sveto dolžnost, da skrbijo za njih časno in večno srečo. Vsled te dolžnosti pa imajo pravico, da za svoje otroke terjajo tako šolo, ki pospešuje označeno dvojno srečo otrok. 5. Ker so otroci tudi državljani. Državljanstvo vzgojo pa pospešuje v prvi vrsti verstvena vzgoja. Verstveni narodi so bili vselej veliki narodi, brezverstvena ljudstva so pa vedno propadala. 6. Ker so otroci tudi last cerkve. Šola se mora radi tega v cerkveno življenje vživeti in s cerkvi živeti. To je pa možno samo v konfesionalni šoli.

Podpornemu društvu za slovenske visokosolce na Dunaju so v času od dne 13. februarja do dne 14. marca 1913 darovali: po 100 K: posojilnica v Mariboru in posojilno in hranilno društvo v Ptujju; po 50 K: Gustav Pibrouz, tehniški vodja na Dunaju, dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljubljani (del kazenskih stroškov, plačanih od gospe Antonije Dolenc); 30 K: posojilnica v Gornji Radgoni; po 20 K: dr. Otmar Krajec, mestni fizik v Ljubljani, mestno županstvo v Postojni, dr. Rudolf Kobal, c. in kr. pomožni zdravnik v Tretu, Miha Gabrielčič, dvorni svečnik, Josip Tomše pl. Savskidol, c. in kr. gen. major, oba na Dunaju, okrajna posojilnica v Ormo-

žu; po 10 K: dr. Anton Povšič, višjesodni svetnik v Trstu, dr. Leopold Poljanec, profesor v Mariboru, Ivan Šepič v Konjicah, št. Ferlan, c. kr. vojaški računski svetnik na Dunaju, Anton Delles, predsek-nik pomožne oblasti v Trstu; 6 K: Rado Posega, svetovalni tajnik pri najvišjem sodnem dvoru na Du-naju; po 5 K: J. Hutter, katehet v Celoveu, dr. F. Žižek, zdravnik v Gradeu, županstvo trga Železniki, Josip Velkavrh, c. in kr. stotnik v Gradeu, Emil Orožen, c. kr. notar v Kamniku. Skupaj 531 K. — Z iskreno zahvalo za izkazane darove se obrača društveni odbor na mnogoštevilne slovenske denar-ne zavode in občinske zastope z uljudno prošnjo, da pri sklepanju računov in proračunov ne pozabijo na naše društvo. Darovi naj se pošiljajo na položnice ali na naslov prvega društvenega blagajnika: dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik, Dunaj, I., Bräunerstrasse 10.

Iz južne železnice. Prestavljeni so: pristav F. Ulčnik iz Ptuja v Krivovrbo na Koroškem; asistent Fr. Oberstein iz Celja v Ptuj; provizorični asistent Rudolf Pliberšek iz št. Jurija na Pragersko.

Duh. vest. Župnik na Zgornji Poljskavi ča-stiti gospod Franc Vidmajer in častiti gospod Anton Š bat, župnik na Žusmu, menjata svoji mesti. Prvi bo inštaliran dne 1. aprila v Mariboru, drugi pa i-stega dne v Slov. Bistrici.

Radi velikonočnih praznikov izide prihodnja številka „Straže“ v sredo, dne 26. marca t. l.

Politični pregled.

Poljsko-rusiška sprava.

Izmed številnih avstrijskih spornih vprašanj, ki more javno življenje v Avstriji, se je posrečilo v zadnjih dneh eno rešiti. Prišlo je do sporazuma med Poljaki in Rusini v Galiciji glede volilne reforme. Težko delo je bilo to, toda šlo je, ker je vladala obo-jestranska dobra volja. Sicer še glede rusinsk uni-verze ni prišlo do sporazumljenja, a vsa znamenja kažejo, da se bo tudi ta sporna točka povoljno re-šila.

Francosko.

Francosko ministrstvo Briand je podalo v to-rek demisijo, ker je doživelo pri glasovanju o novi volilni reformi v senatu poraz. Ker je Briandova vlada v svoj program sprejela volilno reformo, je tudi z njo stala in padla. Glavni povzročitelj tega poraza je bil Clemenceau, ki se je s tem maščeval nad izvolitvijo Poincareja predsednikom republike. Poincarejev položaj je precej neugoden.

Štajersko.

Mariborske novice.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji dobrotniki in dobrotnice: Cilenšek, župnik, 10'06 K; okrajna posojilnica v Ormožu 20 K; Leopold Petovar, namesto venca na grob blagega prijatelja č. g. Petra Skuhala, 20 K; Hranilno in posojilno dru-štvo v Ptuj, 100 K; neimenovana 16 K; za kruh sv. Antona 4 K; Zupanič iz Jarenine 3 vreče krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati in veselo Alelujo!

Slovensko gledališče. V nedeljo, dne 6. aprila, vprizori naše Dramatično društvo velezanimivo, pristno slovensko ljudsko igro v štirih dejanjih — „Gospod Jakob, naš župnik.“ Ruski spisal S. Puš-kin. Igra se ne sme zamenjati z „Dolski župnik“ — „Der Pfarrer von Kirchfeld“ — ter predstavlja ča-stitljivega starega župnika, oboževanca svoje fare, ki z dobrotljivostjo naveže srca vseh faranov nase, čeravno ruvajo njegovi neprijatelji zoper njega. Vi-šek doseže igra, ko nahujskani kmetje svojega ljub-ljenega dušnega pastirja prosijo, naj jim odpusti zmoto ga peljejo v njegovo kraljestvo, v cerkev, kjer mu zapojó od vaščanov na tihem kupljene orglje. — Igra je jako poučljiva ter bo gotovo vsakogar zado-voljila.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Napovedano pre-davanje gospoda Alfreda Maderno o njegovem poto-vanju na otoku Korziki se je vršilo dne 17. t. m. v gimnazijski telovadnici. Ravnatelj dr. J. Tominšek je občinstvu predstavil predavatelja kot bivšega učen-ca te gimnazije (zrelostni izpit je prestal leta 1906), ki je rojen Mariborčan, dovršivši vseučiliške študi-je, postal „doktor“ Alfred Schmidt in si je pod ime-nom Alfred Maderno priboril častno mesto med pi-satelji. Nato se je vršilo enourno predavanje o za-nimivem otoku in njega prebivalcih; navzoči so z ve-liko pozornostjo sledili lepim izvajanjem, ki so raz-pršila marsikateri predsodek o Korziki in Korzih. V okviru predavanja je gimnazijski godbeni orkester igral tri komade, nudeč tako poslušalcem prijetno iz-premembo in dobrodošel užitek.

Radi Srbov. Danes je bil pri tukajšnjemu o-krožnemu sodišču obsojen na tri tedne zapore go-spod Bračič iz Zgornje Radgone, ker je v neki go-stilni rekel, da so Srbi naši bratje in da bi on v slučaju vojske ne streljval na Srbe, ampak v zrak. 12dnevni preiskovalni zapor se mu je vstel v kazu.

Umrl je v torek, dne 18. t. m. predpoldne po-sestnik grajščine Hausampacher, Fr. Ludvik Pacher pl. Theinburg, v 39. letu starosti. Grajščino je ku-pil še le pred par leti. Bil je Nemeč.

Letersberg. V zadnji številki smo ostro prijeli radi naše leitersberške šole okrajnega šolskega nad-zornika Drelfaka. Ker nočemo delati nikomur krivi-ce, konstatiramo, da zadeva glavna krivda radi do-godkov na Wernitzniggovi šoli okrajnega šolskega nadzornika Steringa, ki v zvezi z drugimi velikimi Nemci na vsak način hoče uničiti slovensko šolo in podpira z vsemi silami nemško.

Celjske novice.

J. S. Z. je priredila v nedeljo, dne 16. t. m. lepo obiskan shod v celjski okolici. Po predavanju gospoda dr. Vebleta o socialnem zavarovanju je po-ročal poslanec dr. Benkovič. Govoril je tudi tajnik gospod Kramberger. Ta shod pomenja nov zname-nit napredek v organizaciji krščanskega delavstva v celjski okolici.

Št. Iljske novice.

Na belo nedeljo bomo prišli obmejni slovenski kmetje v večjem številu v Maribor na občni zbor Slovenske kmečke zveze. Posebno nas veseli slišati govor poslanca Povšeta. Kakor izvemo, pridejo pa v večjem številu tudi kmetje iz Jarenine. Le vkup!

Zadnji sneg je bil jako dobrodošel za naše travnike in setve. Jarino smo že večinoma posejali. Nekateri so že celo krompir posadili.

Ptujске novice.

Ubegla jetnika. Dne 15. marca sta po noči ob 10. uri uskočila iz zaporá okrajne sodnije jetnika M. Mihelač in Franc Vidovič. Bežala sta na Hrvaško v mesto Dubrova. Ko sta pila v neki tamošnji gostilni, zapazita, da ju roka pravice zasleduje. Oba sko-čita kvišku, Mihelač jo udara proti Dravi, skoči v Dravo, hoteč jo preplavati, a je pri tem utonil. Vi-dovič je sicer ubežal, a se je dne 17. t. m. sam javil okrožni sodniji v Mariboru.

Velika stiska za denar je povsod, ljudje toži-jo, da si najpotrebnejših reči ne morejo omisliti, a ptujске šnopsarije so vedno nabito polne. Ubogo ne-srečno ljudstvo, kedaj boš spoznalo, da strmoglaviš v neizogibni pogin! Ali se ne bo nihče usmilil ptuj-skega polja in začel pobijati tega krutega sovražni-ka? Zadnji čas je že.

Konjiške novice.

Smrtna kosa. Pred 14 dnevi je prišla neka M. Šerbelj iz Nemškega iskat zdravja v Konjice, pa je pri gostoljubni Godečevi hiši, kjer je našla prijazno zavetje, dne 8. t. m. umrla. — V soboto, dne 15. t. m. zvečer je pa umrl advokatski uradnik in hišni posestnik gospod Jožef Rest, eden izmed maloštevil-nih pristnih Nemcev v Konjicah. Bil je vesten urad-nik in miren značaj. N. v m. p.!

Rok za priglasenje v družbo sv. Mohorja se je podaljšal do dne 31. marca. Še več udov manjka — oglasite se!

Slovenska Straža. V sled nezadostne razglasit-ve je bila na občnem zboru bralnega društva in pa Slovenske Straže prav slaba udeležba, komaj udi odbora in par drugih, kar gotovo ni znak zadostne zavednosti. Odbora sta ostala, kakor lani. Bralno društvo je imelo 755 K 92 v dohodkov, pa ravno to-liko stroškov za časnike, knjige, zaboljšanje odra, za stole in drugo. Člani so razdeljeni v 27 bralnih krožkov, h katerim spadajo tudi članice „Dekliške zveze, ter imajo na razpolago 27 „Slovenskih Gospo-darjev“, 27 „Naših Domov“, 15 „Bogoljubov“, 3 „Do-moljube“, 4 „Vrtece“ in „Angeljčke“, 1 „Stražo“, 1 „Zlato Dobodo“, 1 „Mir“, katerega daje gospod Jur-har ter 3 „Slovence.“ Vse to ostane v tekočem po-slovnem letu. Daj ljubi Bog še več navdušenja in blagoslova našim mladim in starim, in veliko vspe-ha pri društvenem delu onim, ki se trudijo zanj. Glede podružnice Slovenske Straže bodi povedano, da se je v preteklem letu poslalo na centralo 142 K in sicer 90 K za srečke efektne loterije, 52 K pa kot nabrani denar od udov in podpornikov. Ker je na občnem zboru samo par udov in članic plačalo ud-nino, zato nameravamo na velikonočni ponedeljek še prirediti skioptične slike v ta namen, da pridejo ud-je Slovenske Straže, pa tudi drugi, skupaj in prine-sejo nekaj kronic in grošev za pisanko Slov. Stra-ži. Naročili smo okroglo 150 lepih, poučnih ter zani-mivih slik, nekaj iz trpljenja naše Gospoda Jezusa Kristusa, nekaj iz astronomije (zvezdoslovja), nekaj iz zgodovine zemlje ter slike predpotovnih živali, in nekaj slik iz bojnega polja na Balkanu. Če dobimo vse, bo gotovo krasno. Želeč veselo alelujo vsem ljubim Konjičanom, vabimo k mnogoštevilni udeležbi na velikonočni ponedeljek v stari šoli, ali mogoče v telovadnici.

Ljutomerske novice.

Zabavni večer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru priredi na velikonočni ponedeljek zabavni večer v gostilni gospoda Seršena s sledečim vspre-dom: 1. Beethoven: Stvorjenje Prometeja, klavir čveteroročno. 2. Aliaž: a) Ti osrečiti jo hoti, b) Pri-jatelji in senca, mešana zbor. 3. Bosiljevac: Na bal-kanskem bojnem polju, klavir. 4. Dr. Schwab: Dobro jutro, pevski valček s klavirjem. 5. Dr. G. Ipavie: Kdo je mar? moški zbor. 6. Hladnik: Hrepenenje po pomladi, dvospev s klavirjem. 7. Adamič: Lipa, me-šan zbor. 8. Wenzel: Spomini, ženski zbor s klavir-jem. Dr. G. Ipavie: Danici, moški zbor z bariton so-

lo. 10. Durand: Valse v es, klavir. 11. Dr. Schwab: Še ena, koncertni kolo, mešan zbor. 12. Pahor: Ve-seli bratci, koračnica za mešani zbor s klavirjem. 13. Parma: Balkanska koračnica, klavir. B. Saljivi prizor: Kmet in avtomat. Burka v enem dejanju: V posredovalnici. C. Srečolov. Začetek ob 7. uri zve-čer. Vstopnina 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

Drugi kraji.

Kamnica pri Mariboru. Dne 25. marca, popold-ne po večernicah, se vrši v Marinšekovi gostilni veselica naše Mladeniške zveze. Na vspredu igra: „Rudeči nosovi“, petje moškega zbora in predavanje. o balkanski vojski. Pridite!

Sv. Križ nad Mariborom. Bralno društvo pri-redi dne 25. marca, to je na praznik Marijinega Oznanenja, popoldne ob 3. uri, v hiši gospoda Jož. Mačeka na Šobru št. 8, gledališko predstavo igro: „Otrok Marijin.“ Med odmori poje mešani pevski zbor. Pridite v prav obilnem številu!

Sv. Martin pri Vurbergu. Tužno milo so dne 12. t. m. zjutraj zapeli zvonovi v prijazni cerkvi sv. Martina. Od ust do ust je kakor blisk šlo sporočilo, da je umrl mladenič Franc Dvoršak. Le en glas je šel po fari, ko je umrl, da je bil dober in pošten mladenič. N. v m. p.!

Črešnjevce. Pri občinskih volitvah na Črešnje-veu pri Slov. Bistrici so zmagali Slovenci v I. in III. razredu, dočim so si štajercijanci priborili zmago v II. razredu. Pod vodstvom znanega posili-nemca Kresnika so napeli štajercijanci vse sile, da bi dobili na Črešnjevce občinsko gospodarstvo v ro-ke. Toda zavedni Slovenci se tudi najstrupenejše hujskarije niso ustrašili ter so v boju z gnilih šta-jerčijanstvom slavno zmagali. Slava zavednim vo-lilem! Pripomniti moramo, da sta kot agitatorja po-segla v boj tudi „nemški“ advokat dr. Janeschitz in c. kr. sodnik „Nemeč“ dr. Rakovec. Slovenski kmet-je si bomo to dobro zapomnili.

Slov. Bistrica. Naša okrajna hranilnica, za katero jamčijo slovenski kmetje celega okraja z vsem svojim premoženjem, je od čistega dobička darovala 500 K za nemško telovadnico, kjer obrača par ze-elnih turnarjev kozolce. Če bi se mi kmetje obrnili na okrajno hranilnico, naj nam podeli kako podporo za naše gospodarske potrebe, ki jih je v sedanjih hu-dih časih vse polno v celem okraju, bi gospodje Wiesthaler in somišljeniki to prošnjo gotovo odbili in bi rekli, da pri sedanji gospodarski krizi podpor ne morejo podeliti. Za nemške turnarje, ki so največji nasprotniki vsega, kar je slovenskega, pa imajo ti gospodje vedno polne roke denarja. Slovenski kmetje — kako dolgo jim bomo še hlapčevali?

Ruše. Vabimo k večji predstavi, katero pri-re-dijo slovenska društva na velikonočni ponedeljek, 24. marca 1913, ob 7. uri zvečer, v dvorani gospoda A. Novaka v Rušah. Predstavlja se: „Fernando, strah Asturie, ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz s petjem v treh dejanjih. Poslovenil Fr. Rihar. Igra se vrši v španski pokrajini Asturiji. Med odmori vdarjajo tamburaši iz Maribora. Vstopnina 60 v.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Slovenska kmeč-ka zveza priredi pri Sv. Andražu v Slov. goricah dne 25. t. m., na Marijin praznik, društven shod po rani službi božji. Govorita poslanca Meško in Mih. Brenčič.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Na Marijin praz-nik, dne 25. t. m., po pozni službi božji, priredi S. K. Z. pri nas politično zborovanje. Vrši se v stari šoli. Govorijo poslanci Ozmeč, Meško in Brenčič M. Pristaši S. K. Z., agitirajte za veliko udeležbo na obeh shodih!

Solčava. Na cvetno nedeljo zvečer je v Vrhu zatisnil trudne oči k smrtnemu počitku Radeckijev veteran, samec Gregor Matko, v 81. letu svoje sta-rosti. V svoji mladosti se je udeležil vojnih pohodov očeta Radeckega po Italiji. Znal je marsikaj zani-mivega in šaljivega povedati iz svoje vojaške služ-be, tudi je znal zabavati družbo z veselimi italijan-skimi pesmicami. V občevanju je bil ljubeznjiv, kot katoličan globoko veren in skromen. Do zadnjega časa je mogel brati iz molitvenika. Rad je tudi pre-biral dobre knjige in liste. Dal Bog mnogo takih Gregorov. Počivaj sladko!

Cirkovce. Bralno društvo ima dne 25. t. m. svoj okčni zbor.

Obrež pri Središču. Naj nam blagovolita gg. odbornika Kelemina in Zabavnik sporočiti, zakaj pr-vi kljuka barva, a drugi zelje in fižol trži, ko gre-sta ob pol tretji uri v jutro od občinskih računov domov? — Več volilev.

Gomilsko. Dne 25. t. m., na praznik Oznanen-ja Marije Device, priredi tukajšnja Dekliška zveza dve gledališki igri in sicer: „Marijin otrok“ in pa „Dve teti.“ Zač tek ob 3. uri popoldne. Pridite pol-noštevilno!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naši vrli Ori nam priredijo na velikonočni ponedeljek in torek iz-redno zabavo z velezanimivo zgodovinsko igro „Tur-ki pred Dunajem.“ Za današnjo dobo kaj primerna igra. Spominja nas žrtev naših prednikov za svobo-žo naše domovine, spominja, pa nas tudi mogočno zmagovalnih bitk bratov na Balkanu, ki so za ved-no ukrotili drznega Turka, ki je bil stoletja strah in groza Evrope. Domačini, pa tudi vsi naši ljubi so-šedje, to igro pa morate videti. Na veselo svidenje torej!

Muta. Slovenci in Slovenke! Pridite na velikonočni pondeljek ob 3. uri popoldne na veselico v slovensko šolo na Muto. Predstavlja se igra o preganjanju kristijanov za časa Rimljanov. (Posebna rimska noša.) O kmetijstvu govori gospod potovalni učitelj. Prosta zabava z godbo. Vstopnina prostovoljna za uboge šolarje.

Mala Nedelja. Kmetijska podružnica uljudno vabi kmetovalce k živinozdravskemu predavanju, ki se vrši dne 30. t. m. (na belo nedeljo) po rani službi božji v šoli. Govoril bo c. kr. okrajni živinozdravnik gospod Pirnat iz Slovenjgradca.

Sv. Jurij ob južni železnici. Katoliško bralno društvo priredi na belo nedeljo, dne 30. t. m., popoldne po večernicah, v Katoliškem domu lepo igro šestdejkano „Bela nedelja.“ Iz Št. Jurija in soseseke so vsi uljudno vabljeni!

Zgornja Ponikva. Bralno in pevsko društvo na Zgornji Ponikvi priredi v torek, dne 25. t. m., ob 3. uri popoldne, ljudsko veselico z zanimivim vsprejdom. Vsa sosedna društva in prijatelji poštene zabave, pridite, ne bo vam žal! Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Nazarje pri Mozirju. Na belo nedeljo, dne 30. t. m., se vrši popoldne ob 3. uri pri Toniču važen poučen in ustanovni shod J. S. Z. Kmetije, splavariji, gozdni delavci, posli, rokodelci ter mladina, pridite vsi na ta važen shod, da izvemo, kake važnosti je v sedanjem času strokovna organizacija. Govorita gospoda dr. Veble in V. Zajc.

Smartno pri Velenju. Tukajšnja Dekliška zveza priredi na belo nedeljo, dne 30. marca, popoldne, v Društvenem domu gledališko predstavo tridejkano: „Večna mladost in večna lepota“, na kar že sedaj občinstvo opozarja.

Sv. Martin pri Velenju. Na velikonočni pondeljek, po prvem svetem opravilu, bo shod Jugoslovanske strokovne zveze v Društvenem domu. Delavci, posestniki, rokodelci, posli, žene in dekleta, vsi na shod! Govori V. Zajc.

Rečica ob Savinji. Na praznik Marijinega Oznanenja, dne 25. t. m., se bo vršil občni zbor kmetijskega društva ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Jožefa Štiglicca, po domače Čuježa. Uro pozneje se vrši tudi občni zbor ljudske hralnice in posojilnice. Na zborovanju bo zelo poučno predavanje gospoda Vladimira Pušenjaka, nadrevizorja Zadružne zveze iz Maribora. Udje obeh zavodov se vabijo, da pridejo v obilnem številu!

Sv. Križ na Murškem polju. Bralno društvo priredi dne 25. t. m. v Slomšekovi dvorani veselico s petjem, tamburanjem in gleskališko igro: „Naša kri.“ Ker nastopijo novi tamburaši in to v lepem številu (20), je pričakovati velike udeležbe, pa tudi že igra sama je velikega pomena. Čisti dobiček je namenjen za novi oder. Po predstavi prosta zabava pri gospodu Vekoslavu Muhiču v Križevoih. Začetek ob 4. uri pop. K najobilnejši udeležbi vabi uljudno odbor.

Žetale pri Rogatcu. Na velikonočni pondeljek in velikonočni torek, vsakokrat popoldne po večernicah, ob pol tretji uri, priredi katoliško bralno in izobraževalno društvo v Žetalah v stari šoli dve gledališki predstavi in sicer pretresljivo igro „Sinovo maščevanje, ali spoštuj očeta“, igrajo fantje, in šaljivo igro „Pri gospodi“, igrajo dekleta. Vabimo uljudno vse žetalčane, posebno pa še vrle žetalske sosede, ki pridejo te dni k naši romarski cerkvi M. Tolažnici.

Rajhenburg. Na praznik Marijinega Oznanenja priredi slovensko katoliško društvo zabavi večer s petjem in dvema zanimivima igrama: „Marijin otrok sem“ in „Pri gospodi.“ Začetek po popoldanski službi božji. Pridite v obilnem številu! Vabi vse — odbor.

Brežice. Zborovanja Slovenske kmečke zveze v Brežicah na kolodvoru pri gospodu županu Zorko se udeleži tudi gospod državni in deželni poslanec dr. Benkovič. Na shodu bo treba izreči odkrito in odločno besedo o škandaloznih razmerah na okrajnem glavarstvu v Brežicah.

Steckenpfe lilijsko mlečno milo

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešiti. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznana pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijaska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Narodno gospodarstvo.

Važno za vse sadjarje. Nov sadjarski list, — Vsi, ki se pečajo s sadjerejo, so že davno pogrešali lista, ki bi imel namen, dvigniti sadjarstvo tudi po Slovenskem na višjo stopinjo, skrbeti za izboljšanje naših sadnih vrst, biti sploh sadjarju svetovalec pri vsem njegovem delu. Ta želja se je sedaj sadjarjem izpolnila in moramo reči tako, da smemo, biti tega res veseli. V Ljubljani je pričel izdajati deželni sadjarski nadzornik gospod M. Humek „Slovenskega

Sadjarja“, od katerega sta izšli že dve številki. Ta list izhaja mesečno na najmanj 16 straneh in prinaša tudi slike; prav izredne vrednosti so pa barvne priloge, ki predstavljajo razne vrste sadu in izhajajo v vsaki drugi številki. Vsebinska je zelo raznovrstna. V prvih dveh številkah imamo spise o gnojenju sadnemu drevju, sadnih zajedaleh, sredstvih zoper zajce, cepljenju, poročila o trgu, sadjerejčeva dela v februarju in marcu itd. Kot eno glavnih nalog pa bo „Sadjar“ delal na to, da dobimo pravi sadni izbor, ki bi bil za naše kraje primeren. Zato objavi v vsaki drugi številki opis ene sadne vrste z barvano sliko, zraven pa stavi vprašanja na sadjereje po vseh naših krajih, kakšne izkušnje imajo z dotično sadno vrsto. V nastopni številki poroča o teh odgovorih in izreče končno sodbo o primernosti dotične vrste za naše kraje. Cena listu je jako zmerana; list stane na leto 3 K. Kdor pozna tiskovne in druge stroške, ki jih povzročajo dandanes izdajanje lista, zlasti še z barvanimi prilogami, ta se bo čudil, da je mogoče s tako malo naročnino izdajati tak list. Zato pa list tem topljeje priporočamo v naročitev. Nekaterim ga je upravništvo že poslalo na ogled. Precej ga jih je že plačalo, kdor ga še ni, pa naj to napravi čim prej, ker se bo 3. številka (okrog dne 20. marca) doposlala samo onim, ki so list plačali, ali vsaj naznanili, da ga naročajo. Naročila naj se pošiljajo na upravništvo „Slovenskega Sadjarja“ v Ljubljano, Linhartova ulica 12.

Številu mehaničnih konjskih sil. Novejša tehnika je ustvarila razne pripomočke, s katerimi se je produkcija blaga silno dvignila. Prvo mesto zavzema v tem pogledu mehanična, mrtva sila, ki vedno bolj izpodriva živalsko in človeško delovno silo. Za časa vlade sedanjega cesarja se je samo v Avstriji, brez Ogrske, pomnožilo število mehaničnih konjskih sil od 1500 na približno 3.000.000. Ako bi morali ljudje izvršiti tisto delo, ki se opravi s temi mrtvimi konjskimi silami, bi bilo treba približno 44 milijonov ljudi.

Razgled po svetu.

Strašen boj z roparji v Lodzu. Na Przedielski cesti je policija preiskala neko hišo, kjer je dobila pet banditov, ki jih je že dolgo iskala. Ko so pa bandite peljali v zapor, so eskorto napadli banditi, ki so bili oboroženi z noži. Vnel se je hud boj. En policist je bil zaklan, trije nevarno ranjeni, nakar so napadenci z aretiranci pobegnili. Alarmirani vojaški oddelek je zasledoval begunce, in je streljal za njimi, ker niso hoteli obstati. En bandit je bil nevarno ranjen, ostali so pobegnili.

Uvoz zlata v Nemčijo. Nemška državna banka nakupuje zlato. Nedavno je uvozila za 20.000 funtov šterlingov zlata iz Londona, sedaj so pa zopet iz Londona za isto svoto zlata uvozili. V Novem Yorku je pripravljenega za pol milijona dolarjev zlata, ki ga vpeljejo v Nemčijo.

Nagrobni spomenik papeža Pija X. Po nekem starem običaju papežev si je tudi sedanji papež Pij X. sam določil svoj nagrobni spomenik. Te dni je dal potrebna navodila za izvedbo načrta. Počival bo papež Pij X. v kripti cerkve sv. Petra, v katere skrivnostni temini počivajo cele generacije papežev. Njegov grob je docela skromen; v zid se vseka ozka vdolbina, da bo ravno za eno rakev prostora v njej. Vdolbina se nato do papeževe smrti zazida z opeko, kasneje pa, ko bo papež pokopan, se odprtina zapre s priprosto marmorno ploščo, katere napis bo naznanjal, da počiva tu Pij X.

Turkinja o zapadni Evropi. Zejneb Hanum, junakinja enega Lottijevih romanov, je svoj čas pobegnila iz harema in se podala v zapadno Evropo, kjer je mislila najti lepše življenje. Doživela je pa kruto razočaranje; odlična Turkinja se je prepričala, da zapadno-evropsko ženstvo živi še mnogo bolj neusmiljeno življenje, kakor Turkinja v haremu. Te svoje vtise je v pismih razodela Angležinji Elison, ki je sedaj ta pisma objavila. Zanimivo je, kako Zejneb Hanum sodi o zapadno-evropskih plesih; zde se ji skrajno nesmiselni. Navdušenje zapadno-evropske mladine za ples ji je nekaj nerazumljivega, nemogočega. Nekoč je slišala mlado damo med plesom reči svojemu kavalirju: „Ne želim si slajše smrti, nego umreti med valčkom.“ Res, lepe pojme je Turkinja lahko ponesla iz zapada o njegovi mladini.

Darujte za Slov. Stražo!

Slovenske šivilje in krojači so navadno naročevali blago za obleke in druge potrebščine od tujih, židovskih razpošiljalnic. Dobil so slabo blago za drag denar, največkrat pa so dobili čisto drugo blago, kakor je bilo naročeno, ker v onih razpošiljalnicah niso znali ali pa niso hoteli znati slovenski in so poslali, kar so hoteli. Sedaj je temu odpomagano. Naš domači trgovec J. N. Šoštarčič v Mariboru, Gosposka ulica št. 5, si je uredil novo prvo spodnještajersko razpošiljalnico vseh vrst modnega in manufakturnega blaga. Če hočete dobiti sveže, modno in po ceni blago, pišite takoj po vzorec; dobite jih zastoj in poštine prosto. Če pridete v Maribor, oglejte si trgovino in pazite na slovenski napis, da ne zamanjate te trgovine s kako drugo.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6:50
Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	„ 9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	„ 13:—
Ploščate ure iz kovine	„ 6:—
Amerikanske zlate double-ure	„ 10:—
Goldin Roskopf ure	„ 4:—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5:—
14 karatne zlate ženske ure	„ 19:—
14 karatne zlate ure za gospode	„ 40:—
Srebrni pancir-verižice	„ 2:—
14 karatne zlate verižice	„ 20:—
14 karatni zlati prstani	„ 4:—
Viseče stenske ure na nihala	„ 10:80
Kuhinjske ure	„ 2:40
Budilke	„ 3:—
Budilke z dvojnimi zvoncem	„ 8:—

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Strašen vihar v Ameriki. V Luisiani in Alabami je divjal silen vihar, ki je ubil 15 oseb. Škoda znaša 100.000 dolarjev.

Zalujoča vdova. Nadzornik nekega pokopališča je opazil nekoč, kako je neka ženska sejala na svež grob travino seme. Ko ji je omenil, da bo grob ob času že sam postal zelen, mu je ženska odgovorila: „Vem, toda svojemu pokojnemu možu sem obljubila, da se ne bom prej poročila, dokler ne bode zrastle trava na njegovem grobu. Ker se mi pa že ravno sedaj ponuja dober snubec, ne maram sicer prelomiti besede, toda daljše držati jo kot je treba, pa tudi nočem.“

Za smeh.

Dobri sklepi.

No, dragi prijatelj, prvi teden novega leta je minul, kako je kaj s tvojimi dobrimi sklepi?

V najlepšem redu so vsi! Svoj denar bom pa vražje trdo držal: cvetlic ne kupujem več, gledaliških listkov tudi ne, večerij in dragih darov svoji oboževanki tudi ne.

Ti, ona ti take sklepe prav gotovo zameri in ljubezen bo šla rakom zvižgat.

Naj bo, kakor hoče, predvčerajšnjim sem se ž njo oženil.

Ravno narobe.

Matevž: Moj fant je ležal v travi in ga je gad pičil. Zdravnik pravi, da bo treba rano izžgati, ker je bil gad hudo strupen.

Sosed: Pri meni je pa žena hudo strupena. Ko jo je lani neki gad pičil, ji nič ni bilo — gad je pa poginil.

Iz otročjih ust.

Oče: „Tonček, zakaj nisi več vesel igrač, ki si jih dobil za god?“

Tonček: „Zato ne, ker vem, kolikokrat bom tepen, predno jih bom razbil.“

V zidih.

Žalosten vdovec po pogrebu žene: No, ta špas me je pa zopet lep denar stal!

Narobe svet.

Bolj kot je stara fotografija, mlajši je obraz.

Brata.

Reza: Ali nista ona-le dva fanta brata?

Mica: Za enega vem, da je, za drugega pa ne morem prav gotovo reči, ali je ali ni!

Naznanilo.

Podpisani najudaneje naznanja, veleč. duhovščini, cenj. gosp. naročnikom, prijateljem in znanec, da se je preselil v **v Ormož** ob Dravi.

Proseč hkrati nadaljne naklonjenosti bilježi z odličnim velespoštovanjem udani

KAROL ROJS,

obl. izk. zid. mojster in stavb. podjetnik.

Malisno štopo, suhe gobe,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, koruzno slamo od storžev,

smrekove storže, vinski kamen,

želod, krompir, sploh vse deželne pridelke kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo itd.

Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje
Graška ulica št. 22.

Pozor ure!

Točna postržba.
Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragece-
nosti, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tudi za obroki ilustr. cenik zastav
Gramofone od 20 do 250 K.

Niklasta remont-ura K 8-60
Pristna srebrna ura 7-
Original omega ura 18-
Kuhinjska ura 4-
Budiljka, niklasta 3-
Poročni prstani 2-
Srebrne verižice 2-

— Večletna jamstva —
Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatino in srebro. 396

Sirolin "Roche" olajšuje in ozdravlja bolezni na prsih, kašelj,
katar, influenco in neduho.

V izvornih zabojčkih po K 4.— se dobi v vseh lekarnah.

Pozor! Velecenjeni Pozor!

gg. posestniki zemljišč in vrtov!

Spomlad je nastopila in Vas pozivlja, da obdelate svoje trav-
nike, polje in vrte. Kakor Vam je znano, dobivajo se najboljša
in najbolj zdrava **gozdna, deteljna, travna in
zelenjadna semena**

le v obče znani specerijski in semenski trgovini tvrdke

M. Berdajs v Mariboru

na Zofijinem trgu Za prijazna naročila se najtopleje
priporoča z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs.

Samo izborna blago!

Točna postržba!

Prečastitim cerkvenim predstojništvom,
ter slav. občinstvu priporoča svoj
atelir za vsa v njegovo stroko spa-
dajoča dela, kakor **kipe, oltarje**
itd. iz lesa, kamna in mavca

Jvo Sojč, kipar
Maribor, Reiserjeva ulica 26.

Izvirna dela!
Solidne cene!

Hotel „Avstrija“

(Rajšter) v Šoštanju

se pod ugodnimi pogoji **proda.**
Vpraša se Celje, poštni predal št. 43.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in
volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska R. Stermecki v Celju št. 30l.
razpošiljalna
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne po-
strežbe pri staroznano tvrdki!

Milan Hočevar Celje

tik farne cerkve.

V resnih in hudih časih
dober svet!

Vsi v Šent Jur k **Janko Artmanu**

da si ogledate novodošlo blago za vsakovrstne
obleke in velikansko izložbo svilnatih robcev!

Izložba svilnatih robcev se otvori dne
10. sušca in traja do 15. rožnika.

Ker bo ta izložba res zanimiva in ker ima
Janko Artman v svoji daleč na okrog sloveči
trgovini tudi raznovrstno drugo najboljše blago v
veliko množici

bo vsakdo srečen

kateri si nabavi svoje potrebščine pri

Janko Artman-u v Šent Jurju
ob juž. žel.

Star pregovor pravi:

„Želiš dobro lepo blago po nizki ceni
pojdi k Janko Artman-u v Šent Jur“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!

Priporoča se največja in
najcenejša svetovna pripoznana
slovenska trgovina

Rafael Salmič
v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih
ur, zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna!
Mall dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec
naj zahteva moj novi **veliki cenik**, katerega dobi zastoj
in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel valed dobre in po-
stene postržbe.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.
Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

**LEKAR-
NARJA A. THIERRY-A BALSAM**

edno pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblasno varovan.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakoga drugega
balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in
strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in
in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a
samo pristno
centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka
pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnet-
jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY** v PREGRADI pri ROGATCU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Goričar & Leskovšek
Graška ulca 7 Celje Rožovška ulca 2

Tovarniška zaloga raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega
in ovitnega papirja. — Svinčniki, peresa peresniki, črnilo, radirke, ka-
menčki, trgovske in odjemalne knjige, pismeni papir v mapah in kasetah,
Na debelo! kreppapir, umetne cvetlice itd. **Na drobno!**

Velikonočne dopisnice v velikanski izberl od 4 v. napr.
Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov, risank in risal-
nih skladov. **Nagrobni venci in traki.**

Trgovina s specerijskim blagom ■ ■ ■ Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postržba!

Ivan Ravnikar, Celje
Graška cesta št. 2l.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiva
semena** n. pr. **jamčeno domačo** in nemško deteljo, peso ru-
meo in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna
in cvetlična od tvrdke **Mauthner.**

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga ■ ■ ■ Glavna zaloga suhih in olnat. barv

Južnoštajerska hranilnica v Celju

in Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po
od dneva po vlogi do dneva dviga
ter pripisuje obresti vsakega pol
leta h kapitalu. — Rentni davek
plačuje hranilnica sama ter
ga ne odteguje vlagateljem.
Za varnost vlog jamčijo okrajji:
Smarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

4 1 0
2 0

sko in Gornjigrad in rezervna
zaklada, katera znašata že nad
350 000 K Ker nima namena
iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v občekoristne in dobro-
delne namene za gori navedene
okrajje.

■ Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K,
različnim učim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole
12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske
nameene 6 000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo 45.000 K,
za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

■ Sprejema tudi hranilne knjižice

■ drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se
pretrgalo obrestovanje.

